

„Novi Čas“ izhaja:

dokler bo mogoče in za časa
vojske ob sredah in sobotah ob
3. urah popoldne.

Odgovorni urednik: Anton Šinigoj.
Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici.

NOVI ČAS

„Novi Čas“ stane:

8 vinarjev,

dokler je vojska v naši deželi.
Prodaja se v Knjigarni K. T. D.
in po trafikah.

Oglasi po dogovoru.

Upravništvo je v Gosposki ulici št. 6
druga dverisica.

Lastnik: Konsorcij „Noveza Čas“ v Gorici.

Lvov zopet naš. - Italijanski napadi povsod zmagavno odbiti.

Franc Ferdinand.

Nedelja 28. junija 1914! Neizrečeno tožna obletnica pred nami. Nikdar nam ta dan ne izgine več iz spomina. Franc Ferdinand na našem jugu, ki ga je hotel napraviti velikega. Kako je ljubil njegovo morje! Novo bodočnost in novo življenje je hotel z njegovo pomočjo vlti staroslavni habsburški monarhiji. Zrl je pri tem na nas Jugoslovane, Hrvate in Slovence. Cenil jih je, ker je poznal njih vdanost do vere, doma in cesarja. Morje in oni — tu je on gledal v svojih velikih načrtih pota, katera je hotel hoditi in po katerih je hotel habsburško monarhijo pripeljati do mogočnega življenja v bodočnosti. Naša srca so bila pri njem. V njem smo gledali osvoboditelja, prijatelja, očeta.

Pa prišla je nedelja 28. junija 1914. On je bil na našem jugu, vršec dolžnosti svojega visokega poklica v službi domovine. Bil je med ljudstvom, ki ga je ljubilo iz celega srca. Pa — oh, prišel je tudi v bližino ljudi, stoječih v službi tuje sile, ki je sovražila Franca Ferdinanda, ker je ljubil svoje Jugoslovane in hotel z njimi Avstriji vstvariti novo bodočnost. Videla je v njem roža, ki ji je križal njene grde skrivne načrte; videla je v njem nasprotnika — zato ga je obsodila k smrti. Dobil je zločinca, ki so njen pekleni sklep sprejeli za svojega, ki so se zarotili zoper najplemenitejšega habsburškega princa. In — izvršili so svoj sklep nedeljo 28. junija 1914 . . .

Kako so se nam tresla srca, ko smo se tedaj z nepopisno boljo ozirali v Sarajevo na mesto, kjer je umorjen ležal Franc Ferdinand in ob njegovi strani njemu do smrti zvesta družica, plemenita visoka stoproga Sofija. Naše ljudstvo je jokalo, ko je trosilo rože na prago, po kateri je vozil vlak mrtva trupla preblagih pokojnikov skozi slovensko zemljo na Dunaj. Jokalo je, a v srcu prisegalo zvestobo mogočnim domovini, za katero je Franc Ferdinand živel in umrl.

Koliko se je od tedaj spremenilo! Kakor da bi Bog hotel kaznovati vesoljno človeštvo za nezaslišani zločin, ki se je izvršil v Sarajevu! Saj duh, čegar konečni sad je bil ta zločin, je preplaval Evropo in vesoljni svet. Ta duh je duh nemorale in brezverstva, duh upora proti zakonu Božjemu in vsaki legitimni avtoriteti.

Tako imamo vojsko narodov proti narodom; tako imamo bol in stisko, ki sega v zadnje vasice, v slednje družino in dosega vsakega človeka, tja do starčka in dojenčka. Dedščino Franca Ferdinanda hočejo sovragi uničiti in razkosati. Sovražniki in nekdanji »prijatelji« imajo le en glas: Doli z Avstrijo!

Pa duh Franca Ferdinanda živi naprej. On junak do smrti je našel junake v vrstah svojih narodov. Nikdar ne bo sovražnik pokončil dedščine Franca Ferdinanda, staroslavne habsburške monarhije! Nešteti njeni sinovi so vstali in jo branijo do konca in prelivajo zanjo zadnje kapljice krvi svojega srca. Grob Franca Ferdinanda ščitijo nepregledne čete junakov. Zmage venčajo njih čela in zavest jih dela nepremagljive: Bog je z nami! Ob grobu Franca Ferdinanda klije novo življenje in nova Avstrija se dviga, osvobodjena zakletih sovražnikov in silna po narodih, ki naj vživajo v njenem okrilju prostost. Avstrija vstaja, kakor jo je gledal Franc Ferdinand, ki je zamjo prvi svoj srčno kri prelil.

Lvov zopet naš!

»Živijo, Eljen, Hurrá« so se razlegli prejšnji torek 22. t. m. proti 10h zvečer od Predila pod Mangrtom po celi bojni črti do morja. »Živijo, Eljen, Hurrá« je zvenelo z največjim bojnim navdušenjem globoko v tiho noč tja do vrst sovražnih la-

skih čet, ki silnih vzlikov naših junakov niso razumele, ampak misleč, da se sedaj pripravljajo naš naskok, pričele same napadati, a so bile krvavo vržene nazaj! Naših hrabrih četam pa je bil telefon prinesel novice: »Lvov je zavzet! Radujte se! In donelo je v tiho noč: »Živijo, Eljen, Hurrá« in naznanjalo Italiji: Tudi Tebi se bliža plačila dan! —

Gorica se je odela v zastave, cesarske, mestne in tudi slovenske! Sovražniki, ki nas hočejo uničiti, se umikajo, zginjajo poraženi in strti nazaj. Tudi od naše Soče, tudi iz naših Brd bodo zginili. Dal Bog, da ni čimprej prišel ta dan!

Lvov! Skoraj deset mesecev je bil v tujih rokah. Koliko črnogledih ljudi je bilo, ki so obupavali, ki so mislili, Lvov nam je za zmerom ugrabljen. In vendar je prišel trenutek sijaja in zmage, kjer so po dolgih krvavih bojih naše čete s plapolajočimi zastavami zmagovito-ponosno vkorakale čez razbite sovražne črte v Lvov, sreč Galicije. To je dan radosti za celo monarhijo! To je znak zmagovite bodočnosti!

12. decembra so bili Rusi prvič strašno vrženi pri Limanovi nazaj. Pomaknili so se do Dunajca ter pričeli skozi celo zimo napadati v Karpatih. Nešteto sovražnih mričev počiva po dolih in hribovitih Karpatskega gorovja. Niso uspeli. Prišla je dne 2. maja naša zmaga pri Gorlicah. Nepozaben dogodek v naših bojih na krvavih galiških poljanah! Sovražnikova fronta je bila pretrgana in razbita. Zmaga je sedaj prihajala za zmago. 6. maja je bil Tarnov zavzet. Iz Karpatov pa se je nasprotnik umikal kar sam po sebi. Sredi maja so naše hrabre čete zasledile Jaroslav; 3. junija pa slavno vkorakale v Pžemišl, to mesto najbolj čudovite usode! Zmagalci so nevdzržno korakali dalje; predrl so utrube pri Grodeku in 22. junija, prejšnji torek popoldne so stopili pod vodstvom poveljnika druge armade FML Böhm-Ermollija na Lvovska tla!

Zadnje utrjeno mesto, zadnja opora je z zmagavnim zavzetjem Lvova sovražniku iztrgana. Galicija je osvobodjena! Še pred kratkim je sam ruski car kot triumfator prišel v Lvov. Sedaj mu bo sponiti na tisti dan samo v grenko sramoto. Kmalu bomo čuli, da na avstrijskih tleh ni nobenega sovražnika več, ne na severu, ne na jugu. Da, za Lvovom bo tudi našemu jugu prisiljal osvoboditve dan, dan nepopisnega veselja za nas vse — navzlic razvalinam. Naš sovražnik bo tedaj vržen nazaj — za zmerom!

Naši boji z Italijo na morju in v zraku

Pričeli so se takoj v noči po vojni napovedi. Z res občudovanja vrednim pogumom se je naša vojska na morju vrgla na vse laško obrežje v Adriji na črti, ki je dolga približno 600 km.

24. maja na vse zgodaj zjutraj so prišli v Benetke, na katere je naša letalo vrglo 14 bomb; v arzenalu je nastal ogenj, postaja je bila poškodovana, ravno tako skladišče olja in hangar na Lidu ter eden laški torpedni rušilec. Naš rušilec »Scharfschütze« pa se je spravil v kanal »Porto Corsini« ter napadel posadko ob njem. Mnogi laški vojak so bili pri tem ranjeni in ubiti. — Ob istem času je naša ladja St. Georg obstreljevala v Rimini in poškodovala postajo in most. — V Sinigallia je druga vojna ladja »Zrinyi« bombardirala želez. most stolp za vodo, pristanišče in postajo. V Jakin se je istodobno spravilo več naših ladij, ki so obstreljevale in poškodovale tamošnje utrbe, taborišče kavalerije in artilerije, ladjedelnico, električno centralo, plinarno, postajo i. t. d. Dva laška parnika sta bila pri tem v luki potopljena, neka na novo izdelana ladja pa razbita. — Na Chiavalle so priplule naša letala ter vrgla na ondoto zrako-

plovno lopo 30 bomb. — Bojna ladja Ra-decki je težko poškodovala železniški most čez reko Potenza. — Druga ladja »Admiral Spaun« je obstreljevala železniški most čez Sinarca ter v Campo Marino železniški most in druga poslopja. Zopet druga ladja »Heigoland« je s tremi rušilci napadla daleč na jugu Vieste in Manfredonia. Še bolj na jugu je bil pri Barletta italijanski rušilec »Turbina« razdejan in potopljen. Pri tem je bilo ujetih 35 mož z poveljnikom. — Ta noč od 23. na 24. maja je pokazala vso velikansko podjetnost naše mornarice. Učinek je bil po vsej Italiji velikanski. — To je bil začetek.

27. maja ob 5. zj. se je avstr. letalo pokazalo nad Benetkami ter vrglo več bomb nedaleč od plinarne.

28. maja zvečer je prišlo nad Benetke več avstrijskih morskih letal, ki so vrgla mnogo bomb na tamošnji arzenal in Fort Nivolo. Nastal je požar in čule so se eksplozije.

3. junija so poročali milanski listi iz Rima, da sta bili ob 5. uri zjutraj bombardirani laški lesti Bar in Brindisi, ki ležita zelo daleč od naše najjužnejše dalmatinske točke na koncu jadranskega morja.

8. junija je izvršilo naše morsko letalo »L 48« zelo junaško delo, prvo svoje vrste. Tedaj je bil namreč prišel ital. zrakoplov »Città di Ferrara« iz Benetk do Reke ter se vračal čez Pulj domov. Naše letalo pa ga je, pravim, vrglo bombe nanj in ga razstrelilo, da je padel v morje. Zrakoplov je bil približno 80 m dolg ter obsegal 14.000 m³ prostornine za plin. Bil je torej zelo velik. S ponosom so se Italijani ozirali nanj in pisali »mi ne rabimo brodovja, da uničimo Pulj, nam zadostuje »Città di Ferrara«. No, »Città di Ferrara« počiva sedaj na dnu našega morja, njegova posadka pa, 2 častnika in 5 mož ujeta . . . Istega dne je drugo letalo »L 47« obiskalo Benetke ter z velikim uspehom bombardiralo zrakoplovno lopo in sovražni rušilec.

Dne 11. t. m. je naš podmorski čoln napadel laški podmorski čoln »Medusa«, ki je bil najnovjše vrste dolg 45 m. širok 5 m. Bil je potopljen, posadka obstoječa iz 17 mož pa zajeta.

13. junija sta prišla ob eni uri popoldne dva naša aeroplana zopet na Benetke. Nahajala ste se 1000 m višine nad mestom, vrgla 7 bomb, napravila mnogo škode in zopet odšla. Iz vseh dosedanjih nastopov naše mornarice vidimo v njej čudovito podjetnost in neustrašenost, ki je napadnjeval admiral Tegetthoffa in njegovo junaško brodovje. Prepričani smo, da bo tudi sedaj pri naši mornarici Bog in sreča junaška, kakor je bila pri Tegetthoffu in njegovem brodovju, kateremu je donesla toliko slave in uspehov.

Svetovna vojska.

Vojska z Italijo.

Po še precej hudih napadih v prejšnjem tednu so se Italijani zadovoljili v tem tednu, posebno v prvi polovici istega, z nekaj malimi napadi, ki pa so ostali brez uspeha. Sredi tedna pa so italijanski napadi postali na celi črti ljutejši, a kljub temu vedno brez uspeha. O poteku teh bojev priobčujemo dnevna uradna poročila:

Dunaj, 20. junija. Ko so se izlahka odbili slabotni italijanski napadi pri Plaveh. Ronkih in pri Tržcu, je ob bojni črti ob Soči bilo zopet mirno. Tu in ob koroški meji strelja sovražna artilerija brez učinka na naše utrbe. Pri svojih po najmanj eni brigadi izvedenih napadih, ki so bili, kakor znano, povsod odbiti, na naše postojanke vzhodno od doline Fassa, je imel sovražnik izdatne izgube. Samo pred nekimi opirališčem so našli 175 italijanskih mrličev.

Dunaj 21. junija. Naše hrabre čete so ponoči na 20. junija pri Plaveh zopet odbile dva italijanska napada. Neki italijanski častnik je prišel tu z belo zastavo in s trobentačem, da poroča o prošnji poveljnika svoje brigade. Ker se ti osebi nista mogli izkazati s pesmenim pooblastilom svojega poveljnika sta bili prijeti in sta vojna ujetnika.

Severozahodno od Krna je bil vržen sovražnik iz postojanke v nekem prelazu. Ob tej priliki so se posebno odlikovali oddečki debrecmskega honvedskega pešpolka.

Dunaj 22. junija. Pri Plavah je bilo zopet odbitih nekaj sovražnih napadov.

Italijanski letalec je metal pri Gorici brezuspešno bombe. Na vseh frontah izstreljuje sovražnik mnogo topovske municije, sicer pa je pasiven.

Dunaj 23. junija. Dosedaj niso po preteku enega meseca vojske dosegli Italijani nobenega uspeha. Naše čete imajo še vedno svoje pozicije ob meji ali blizu meje v svoji posesti. Na Sočini fronti, v utrjenem okolišu Bovec-Naborjet, na koroški meji in ob vseh utrdbah na tirolski meji so bili vsi poskusi, da bi sovražnik napredoval, brezuspešni; on je imel pri tem ogromne izgube.

Dunaj 24. junija. Na koroški meji je bil odbit hud napad Italijanov na Pal. Sicer pa Koroškem in Tirolskem samo artilerijski boji. V okolici Krna mir. Ob Soči hudi artilerijski boji. Italijanski napadi pri Gradški in Tržcu odbiti.

Vojska z Rusijo.

V Galiciji se bijejo sedaj odločilni boji. Z velikanskimi izgubami se morajo Rusi na celi črti umikati in prepuščati našim armadam vse ono ozemlje, ki so ga pridobili v devetmesečnem hudem boju. Ko so naše armade prošli teden v naskoku zavzele Grodek, kjer se je meseca septembra že vršila huda bitka in v koji smo se morali mi ruski premoči umakniti, je bila usoda Lvova glavnega mesta Galicije, zapečaten. Kmalu po tem uspehu so naši vojaki predrl in zavzeli zadnje rusko utrjeno črto, ki so jo imeli Rusi na zapadni strani neposredno v bližini mesta Lvov na močvirnatem prostoru ob rečici Weresica. Poleg tega so bili utrjeni tudi kraji na severni in južni strani mesta, posebno mesto Zolkiyev na severozapadni strani Lvova. Boji so bili hudi in krvavi, a naše čete so premagale vse grozne napore in dosegle končno, da je moral pasti tudi Lvov. Dne 22. t. m. je naša druga armada popoldne po hudem boju osvojila Lvov. Rusi so s tem zgubili v Galiciji svojo zadnje utrjeno postojanko in ne bo prešlo dolgo časa več, ko bodo naši junaki pregnali sovražnika tja, od koder je bil prišel.

V teh hudih bojih nam stoje trdno na strani tudi nemške čete, ki z nami vred podijo sovražnika iz Galicije. V teh bojih so samo nemške čete ujele od 12. do 22. junija 237 častnikov in 58.000 mož ter uplenile 9 topov in 136 strojnih pušk. — Pa tudi v notranjosti svoje velike države imajo Rusi z nemirnimi elementi veliko dela. V Moskvi so se vršili prošli teden velike demonstracije, ki so bile na zunaj naperjene proti Nemcem in njihovi lastnini, a so v teku splošnega razburjenja zavzele popolnoma značaj revolucije, ko niso več množice plenile samo nemških trgovin temveč razbile in pokradle vse, kar jim je prišlo v roke.

Po zavzetju Lvova nasledujejo naše čete neprenehoma sovražnika in ga tirajo vedno bolj proti gališki meji. Pri tem so naši zasedli že mesta Mikolajew Zjolaczow. Na severu pa so zavzele nemške in naše čete Ostrowiec in Sandomierz.

Nemško-francoska vojska.

Za posamezne sprednje jarke in male pozicije se na tem bojišču preliva neizmerno veliko krvi. Francozi napadajo z velikansko silovitostjo, a niso do danes dosegli prav nikakega bistvenega uspeha.

Seveda imajo v teh bojih Francozi velikianske zgube, ki jih pa nočejo objavljati, ker se boje ljudske žalosti — in jeze. Vsi ti krvavi boji se vrše na istem mestu kot pred meseci: v severni Francoski. Do danes se tam ni doseglo na nobeni strani kakih bistvenih uspehov. Tudi Angleži, ki Francozom tam pomagajo, niso prav ničesar dosegli.

Na morju so Nemci s svojim podmorskim čolnom potopili neko angleško oklopno križarsko razreda Minstaur. Brez izgub na vojnih ladjah pa znašajo izgube angleške trgovske mornarce 145 velikih ladij in 118 ribiških parnikov. Tako poročajo Angleži.

Vojska s Srbi in Črnogorci

Ta teden so Srbi kakor tudi Črnogorci na avstrijskem bojišču popolnoma mirovali. Pa so ti kakor drugi začeli prodirati proti Abhaniji in sicer Črnogorci proti Skadru in Tarabošu, Srbi pa proti Draču, kjer so zasedli že mesto Tirana. Z veliko zavistjo gledajo Italijani na to srbsko prodiranje proti morju, ki naj bi bilo po laških željah samo italijansko. Srbi si pa hočejo priboriti toliko pričakovano izhodišče na morje in si mislijo: »zdaj je čas«. Italijanski listi so vsled tega polni napadov na Srbe in Črnogorce. Najnovejše poročajo, da so Srbi že v Draču.

Naši združeni sovražniki zelo snubijo Bolgarijo, da bi tudi ona prestopila v tabor naših nasprotnikov, a vso to delo je brez uspeha, ker se Bolgari držijo trdno načela nevtralnosti. Poleg tega pa zahtevajo za ta slučaj toliko ugodnosti in dobička, da bi se Srbija, Rumunija in še Grčija tem bolgarskim željam uprle z oboroženo roko.

Na Grškem, kjer je prestal tamošnji kralj hudo in nevarno bolezen so bile te dni volitve v državni zbor. Volilni boj se je vršil med stranko sedanjega ministra predsednika, Gunaris in stranko prejšnjega predsednika Venizolos, ki je bil pred časom zelo vnet za boj proti Turčiji ob strani angleških kramarjev.

Bojno pozorišče proti Italiji.

(Nadaljevanje in konec.)

3. Iz Vidna vodi v Soško dolino Nadiška dolina do Kobarida. Manjši prehodi so iz Rezij na Zago pri Boveni ter od Čedada čez Brda in Kanalske hribe na Kanalsko. Meja med Kriminom in Červinjanom je odprta.

Ob teh prehodih so Italijani doslej napravili sledeče utrdbe: 1. Trajno obstoječ fort pri Ospedaletto, ki zapira dolino Tlimenta. 2. Pri Fornia vodi tra napravljene utrdbe zapirajo vse dohode v dolino gorenje Piave in gorenje Tlimenta, ki pridejo iz Zilje na Koroškem čez prelaz Plöcken. 3. Topovske postojanke pri Pontebi in trajno obstoječ fort pri Chiuseforte zapira doline Belle in Raccolana. 4. Iz Soške doline vodi ena glavna cesta ob Nadiži. Fort pri Stupici za Matajurjem (kake pol ure od Kobarida) zapira Slovensko Benečijo od severa; forti pri Čedadu, Manzano in utriem most pri Latisani pa druge dohode iz Soške doline. Glavne upadne ceste gredo torej po dolinah Adiče, Tlimenta, Piave in Brenta. Stare trdnjave, ki so kazale preveč navpičnega zidovja, so Lahj spopolnili.

Cela fronta severno od Stilsferprelaza do Porto Buso na Jadranskem morju kaže na zemljevidu raztezno črto nad 625 kilometrov. Na ti črti pa je zelo veliko težko dostopnega gorovja, kjer se večje bitke ne morejo razvijati.

To velja posebno za Tirolsko in Koroško. Ostane še Primorsko, zlasti pa Soška dolina in Kras, po katerih se že davno steguje laška pohlepnost.

Zgornjo Soško dolino varuje strmo gorovje, ki gre tik do Sočine struge. Še le pri Solkanu se gorovje umakne od Soče, odpre se pa furlanska nižava, kjer se Sočina struga, ki je pri Gorici široka le 50 metrov, razširi do 150 metrov. Tu je voda posebno ob suhem vremenu plitvejša, tako da je ni težko prebresti, zlasti pri Gradiški.

Ozemlje vzhodno od Soče varuje pa na levem bregu predvsem Trnovski gozd s Hruščico in Nanosom. Planote na teh gorovjih so zelo težko dostopne. Goriško-tržaški in kranjski Kras je izberno mesto za obrambo.

Vzporedno iz naloženega kamena zgrajene ograje, gosto grmičevje ter globoke doline tvorijo velikanske ovire za sovražnika pri prodiranju, ako bi se mu posrečilo priti na Kras skozi Istro ali Furlanijo. Številne poti so zelo kamenite, prehodi med kamnitimi mejami zelo ozki. Kolone voz in topov bi se tu zelo težko pomikale dalje. Manjka pa tudi pitne vode,

posebno v poletju. Domača kapnica prija edino le domačinom, tujcem pa lahko povzroča črevesne bolezni.

Na tem ozemlju se ima vršiti torej vojska z Italijo. Dosedanja poročila kažejo, da je sovražnik sicer udril v obmejne kraje na Tirolskem in na Goriškem, toda le do naših utrjenih postojank. Dajle ga ne pusti ogenj naših topov in pušk. Zdi se, da namerava obračati Italija svoje glavne sile na furlansko nižavo, kjer upa, da se posreči glavni napad. Smer tega napada bo kmalu mogoče spoznati. Točko v furlanski nižini, kolikor ob Posočju so bili vsi napadi doslej odbiti z velikimi izgubami Italijanov.

Prepričani smo, da bo naša junaška armada, izkušena v desetmesečnih bojih, pognala kmalu laške čete z krvavimi glavami iz drage nam naše rodne grude. Spremlja jih naša goreča želja: Bog in sreča junaška!

Za naše begunce.

Prejšnjo sredo dne 23. t. m. je poročilu našega prevzvišenega knez nadškofa poslal veleč. g. dr. A. Pavlica več gospodov iz Gorice na posvetovanje v prostore »Centralne posojilnice«, da bi tam razmotrivali in sklepali o položaju naših slovenskih beguncev iz onih krajev, ki so iz tehničnih ozirih od vojaški oblasti bili prepuščeni začasno sovražniku ter onih krajev, ki so radi svojega stika z bojno črto neposredno izpostavljeni sovražnemu ognju. Povabljeni so se odzvali polnoštevilno. Razprava je bila resna in stvarna ter podala mnogo novih vidikov za oskrbo beguncev. Iz vsega razpravljanija je vela velika ljubezen do našega ljudstva, katero je deželni odbor z deželnim glavarjem na čelu neusmiljeno prepustil težki usodi, ko se je sam umeknil v tujino. Enoglasno se je sklenilo, našim ljudem svetovati, naj ostanejo kolikor mogoče v bližini svoje rodne grude, v kakor to ni na poti neredbam vojaške oblasti; v obče pa povsod iti našim ljudem v svetlo in v dejanju na roko. Da bi se to res sistematično in pregledno vršilo, se je ustanovil v ta namen odsek, obstoječ iz mož brez razlike strank. Načelnik mu je veleč. g. dr. Pavlica.

Sklenilo se je tudi prirediti v boljšo pomoč našim beguncem še poseben ženski odsek, ki bi nabiral darove in perilo ter različne druge potrebščine. Kot prvi sad novoustavljene moškega odseka priobčujemo naslednji poziv, ki ga vsem prav prisrčno priporočamo čitanje in vpoštevanje:

ROJAKI!

Vojska z Italijo je prisilila tisoče obmejnih Slovencev, da so morali zapustiti rodno zemljo, domačijo in vse svoje imetje, ter se preseliti v tujino. Večina ni mogla rešiti drugega ko življenje. Ti živijo sedaj v največjem uboštvi in nimajo niti potrebne obleke. Lahko si mislimo žalost teh naših beguncev, zlasti starišev, ki so morali bežati s svojimi še nepreskrbljenimi otroci.

Kar se je do sedaj storilo v pomoč tem nesrečnim ljudem, je sicer že veliko, a ne zadostuje, zlasti ker narašča število beguncev od dne do dne vedno bolj. Treba je, da jim priskočimo vsi z ljubeznijo in požrtvovalnostjo na pomoč. V ta namen se je osnoval poseben pomožni odbor, ki bo imel nalogo skrbeti za slovenske begunce. Slovenci smo požrtvovalno pomagali Poljakom iz tužne Galicije, prav tako in še v večji meri moramo pomagati sedaj slovenskemu narodu, ki ga je zadeta ista strašna nesreča.

Podpisani odbor se torej obrača na vse Slovence in Slovane sploh, naj vsakdo kaj žrtvuje za svoje brate na skrajni južni meji. Darove sprejema: »Odbor za pomoč slov. beguncem« v Gorici, Via Ponte Isonzo. 28.

V Gorici, dne 24. junija 1915.

»Odbor za pomoč slovenskim beguncem v Gorici, Via Ponte Isonzo 28.

Novice.

Deželni odbor še vedno ni prišel v Gorico, dasi to vse prebivalstvo in vsi krogi izrečno žele. Kar naravnost neodpustno je, da se v teh časih, ko bi imel največ dela, nujno potrebnega in koristnega dela ravno doma, drži na varnem v tujini. Prav edločno protestiramo, da je deželni odbor v urah nevarnost in težke usode zapustil svoje od ljudstva mu odkazano mesto Občine protestirajte tudi ve in zahtevajte, da deželni odbor pride nazaj.

Italijanske zgube do približno 17. junija. Iz Curiha v Švici poročajo dne 17. junija, da so znašale italijanske zgube na bojišču proti Avstriji do navedenega dneva 10.000 mož.

Poveljnik 5. armade opozarja z najnovejšim oklicem vse prebivalstvo, da je postavljena huda kazen za vsako svojevoljno in hudobno razdiranje telegrafskih in telefonskih napeljav. Vse take zločince bo sodilo vojno sodišče po prekem sodu. Občine morajo same skrbeti za prej navedene napeljave; kjer bi se napeljave našle pretrgane in bi zločince vojaška oblast ne mogla vdobiti, bo dotični občini naložena visoka vojna kontribucija. Poleg tega bi vojaška oblast, če bi to ne zadostovalo, vzela iz prebivalstva še talnike, ki bi dajali s svojim življenjem poroštvo, da bi se taki zločini ne pripetili.

Vojaška oblast obljublja tudi nagrade v znesku od K 100 do 500 vsem onim, ki bi ji naznanili take ljudi, ki sovražniku dajejo na en ali drugi način znamenja na škodo armade in domovine.

Pomanjkanje denarnega drobiža. Par tednov sem se občuti silno pomanjkanje nikelnatega in srebrnega drobiža. To pomanjkanje zelo ovira nakupovanje in prodajanje različnih potrebnih tržnih predmetov. Ministerstvo je temu pomanjkanju enkrat poprej s tem pomagalo, da je dalo nakovati prav velike množine novega denarnega drobiža. Toda pomanjkanje istega je zopet tukaj. Prihaja pa od tega, ker si ljudje, če tak drobiž vdobijo, vedno vse to ohranijo in obdržijo doma. To je zelo nespametno in za splošnost kar naravnost škodljivo. Nespaletno je, ker dotičniki od takega shranjevanja nimajo prav nobenih ugodnosti. Denar jim plesni, drugi pa radi tega trpijo. Zatorej ven z drobižem, kdor ga ima! To zahteva javna blaginja, to je v sedanjih težkih časih patriotična dolžnost vseh!

Dispense. Prejšnjo nedeljo so dušni pastirji po naših cerkvah ljudstvu v goriški škofiji razglasili, da smejo po dovoljenju prevzvišenega knez nadškofa ob petkih in postnih dnevih jesti meso. Prav tako smejo ob nedeljah in praznikih potem, ko so zadostili cerkveni zapovedi glede službe božje, opravljati tudi različna hlapčevska dela, na polju, senečutih, vinogradih, doma i. t. d. Seveda te dispense veljajo le za čas sedanje vojske. Ljudstvo je za nje svojemu višjemu nadpastirju prav gotovo iz srca hvaležno.

Oče in dva sinova na vojski. Predsednik slov. kat. izobraž. društva v Crnicah, g. Jožef Mavrič, je bil pri zadnjem naberu kot doslužen vojak zopet potrjen ter moral oditi na vojsko. Malo pred njim je odšel na bojno polje njegov mlajši sin Anton; starejši sin Jožko pa, ki služi pri vojakih že 3. leto, se bje zdrav in vesel že od početka vojske za domovino v Galiciji. Seveda sta bila oba navdušena Orla. Vrlima sinovoma vrliga očeta iz srca želimo po skorajšni srečni zmagi srečen povratek v ljubljeno domačijo!

Iz Šempetra nam poročajo, da je umrla tamošnja učiteljica Bavec. Službovala je v Šempetru nad 25 let; umrla je v bolnišnici na posledicah neke operacije. Pokojnica je bila zelo priljubljena pri vseh v Šempetru, saj je ena cela generacija hodila k njej v šolo. R. i. p.

Novice iz mesta.

P. t. občinstvu javljamo, da bo »Novi čas« izhajal od slej dalje dvakrat na teden in sicer ob sredah in sobotah. Ne bo se tiskal za naročnike, ampak prodajal se bo v knjigarni K. T. D. ter po tobakarnah v Gorici in goriški okolici, kjer se ga boje vdobivale vsaj v Gorici od 3. ur dalje popoldne. Potruditi se hočemo, da bode list vedno zanimiv ter prinašal najnovejše novice iz bojišča. Priobčeval bo, kakor do sedaj, pregledne članke o vojnih dogodkih ter o položaju v državi in po svetu. Gospodarskih dobičkov pri tem ne iščemo prav nobenih, kar je za vsakega takoj razvidno. P. t. občinstvo pa prosimo, da sega kolikor najbolj mogoče po listu in

ga vsakemu priporoča. Seveda list bo izhajal dvakrat na teden samo, dokler bo to mogoče in le za časa vojske.

Umril je dne 22. junija ob 10. uri zvečer praporščak 47. regimenta, medicinec Ivan Simčič, sin veleuglednega gospoda Ivana Simčič, višjega blagajnika pri Montu v Gorici. Od začetka vojske se je nahajal skozi osem mesecev na gališkem bojišču, kjer je kot medicinec izvršil na bojnem polju nebroj dejanj usmiljenja. Pri tem svojem požrtvovalnem delu za svoje tovariše-vojake zadela ga je tudi sovražna krogla v desno roko. Zdravil se je na tej rani v vojaški bolnišnici v Trstu in Mariboru. Ko je po njegovem okrevanju napočila zahrbtna vojska z Italijo je bil nastanjen pri našem vojaštvu v Tolminu kot praporščak pri vojaškem Rdečem križu. Tu se je nalezil tudi hudo bolezen, ki ga je položila v posteljo. Dne 21. t. m. je že skoro kazalo, da bo okrevaj, a prihodnjega dne se mu je bolezen poslabšala, da je isti dan zvečer previden s svetlini verskimi tolažili udano umrl. — Bil je blaga in mirna duša, priljubljen pri vseh tovariših in znancih, obdarjen z najboljimi značajem stremil je le za tem, da po končanih študijah postavi svoje blago srce in lepe zmaznosti v službo ljubljene slovenskega naroda. R. i. R. — Velepoštovani obitelji pa naše presrčno sožalje.

V Gorici je sedaj že precej trgovin zaprtih, ker nimajo prometa. Zapreti pa so morali 20. t. m. vse trgovine in obrti, katerih lastniki so laški podaniki.

Aprovizacijska komisija za mesto Gorica ima svoj sedež v trgovski zbornici v Gorici. Sestojajo iz zastopnikov vlade, veletržev in kmet, stanu. Upamo, da se ji bo posrečilo doseči, da vdobimo v Gorico kmalu dovolj potrebnih živil, ki so v zadnjem času v ceni zelo poskočile. Ker se vojaštvo v Gorici večinoma preskrbuje s poljskimi pridelki iz okolice, se čuti v mestu že precejšnje pomanjkanje istih, tako da si revnejši sloji ljudstva niti ne morejo preskrbeti dovolj živeža. Naj bi ta komisija čim preje ukrenila, da bi bilo prebivalstvu omogočeno v tej dobri letini ceno življenje.

Gorica v zastavah. V bližini pokanja granat in šrapnelov plapolajo že tretji dan po Gorici povodom zavzetja Lvova cesarske, deželne, mestne in po dolgem času tudi prvič slovenske zastave. Prebivalstvo brez razlike narodnosti, je bilo nad zavzetjem Lvova tako vzradoščeno, da so takoj na poziv mestnega upravitelja greta Dandini-ja razobesili raz svojih hiš zastave. Tozadnevni poziv je izšel v vseh treh jezikih.

Najnovejše vesti.

Dunaj 25. junija. Ob mejah Tirolske in Koroške so se vršili večkratni topovski boji. Na primorskih obmejnih krajih sta bila vzhodno Ronk v zgodnjih urah odbita dva sovražna napada. Proti mostnemu čelu pri Gorici in kraških obronkih komenske planote je naperil sovražnik hud topovski ogenj.

„Centralna posojilnica v Gorici“

reg zadruga z omejeno zavezo, je zaprla začasno svoj urad.

Njeni vlagatelji pa dobijo izplačan primeren znesek na hranilne knjižice pri

„Zadružni zvezi“ v Ljubljani.

Pričenši s 1. julijem se bodo obrestovale hranilne vloge po 4³/₄%.

Načelstvo.

Mesto posebnih obvestil.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul 22. t. m. ob 10. zvečer po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče naš ljubljeni sin oziroma brat

IVAN SIMČIČ,

praporščak v 155. črnovojniškem bataljonu in medicinec.

Pogreb se je vršil 24. t. m. ob 4 uri popoldne iz mitvašnice na tukajšnjem pokopališču in maša zadušnica brala se bode dne 28. t. m. ob 7. uri predp. v župni cerkvi sv. Vida na Placuti.

Žalujoči ostali.